

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ТУРИЗМ»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійною програмою «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною для роботодавців «Якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **6 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, що найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок фахівців ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПІ «Туризм» за критерієм «Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	33,3	66,7	0	0	0
Здатність до навчання	100	0	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	16,7	83,3	0	0	0
Розв'язання проблем	33,3	66,7	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	100	0	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	100	0	0	0	0
Стратегічне мислення	33,3	66,7	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	83,3	16,7	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	66,7	33,3	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	100	0	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	83,3	16,7	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	100	0	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	16,7	83,3	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	83,3	16,7	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	100	0	0	0	0
Ведення ділової документації	16,7	83,3	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	83,3	16,7	0	0	0

Перелік чинників, що **найбільш** (максимальні відсотки за балом 5) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: по 100% - «здатність до навчання», «здатність застосовувати знання на практиці», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

Найменш впливові чинники (мінімальні відсотки за балом 5): по 16,7% - «здатність до аналізу і синтезу», «навички управління персоналом, колективом», «ведення ділової документації».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	66,7	33,3	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ?	83,3	16,7	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОПП «Туризм».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	100	0	0	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	83,3	16,7	0	0	0
Професорсько-викладацький склад	100	0	0	0	0

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Матеріально-технічна база	33,3	66,7	0	0	0
Система управління закладом	100	0	0	0	0
Якість освітніх послуг	83,3	16,7	0	0	0
Вміст навчальних програм	83,3	16,7	0	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	50,0	50,0	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **високо оцінили** ТДАТУ (максимальні відсотки за балом 5) по 100% - «ділова репутація, імідж закладу», «професорсько-викладацький склад», «система управління закладом».

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Туризм» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Туризм»

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	83,3	16,7	0	0	0
Здатність до навчання	100	0	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	33,3	66,7	0	0	0
Розв'язання проблем	50	50	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	100	0	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	83,3	16,7	0	0	0
Стратегічне мислення	16,7	83,3	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	16,7	83,3	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	83,3	16,7	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	100	0	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	83,3	16,7	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	100	0	0	0	0

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Навички управління персоналом, колективом	16,7	83,3	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	100	0	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	83,3	16,7	0	0	0
Ведення ділової документації	33,3	66,7	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	83,3	16,7	0	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці **високо** оцінили наступні якості та навички фахівців за ОПП «Туризм» (максимальні відсотки за балом 5): по 100% - «здатність до навчання», «здатність застосовувати знання на практиці», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність».

Менші відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальні відсотки за балом 5): 16,7% - «стратегічне мислення», «націленість на кінцевий результат», «навички управління персоналом, колективом»; 33,3% - «ведення ділової документації», «здатність до аналізу і синтезу».

Результати відповідей роботодавців на питання «**Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?**» показують найвищі бали оцінювання (рис. 1).

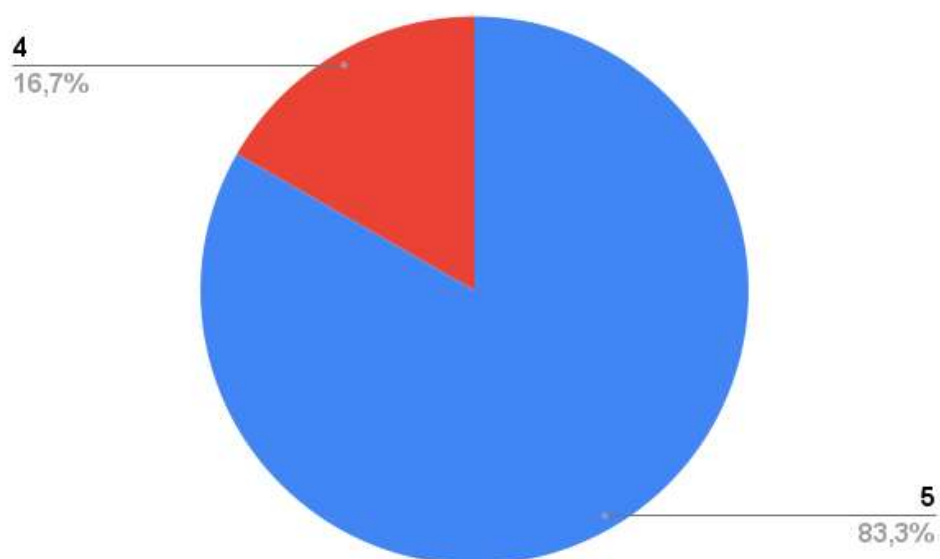

Рис. 1. Оцінювання респондентами «**Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?**» (у відсотках)

Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Туризм» наступні:

- 1) посилити увагу на надання професійних навиків роботи в онлайн системах бронювання та застосування PR-технологій в туризмі;
- 2) поглибити професійні компетенції майбутніх фахівців з туризму фаховими знаннями та вміннями в сфері рекреації та курортної справи;
- 3) результати навчання здобувачів вищої освіти спеціальності Туризм повністю відповідають сучасним вимогам ринку праці в сфері туризму, бажано подальшого розвитку та успіхів у вихованні майбутніх спеціалістів сфери туризму та гостинності;
- 4) освітньо-професійна програма «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти повністю відповідає сучасним вимогам ринку праці в сфері туризму, а компетентності здобувачів вищої освіти направлені на задоволення потреб розвитку регіонального туризму;
- 5) підготовка висококваліфікованих фахівців по ОПП «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюється згідно національних, Європейських вимог та відповідає сучасному ринку праці у сфері туризму і рекреації;
- 6) повністю підтримаю ОПП Туризм ОКР Бакалавр, бажано подальшого ефективного розвитку та реалізації поставлених цілей.

Висновки

Аналіз результатів анкетування показав, що всі респонденти оцінили організацію, зміст та якість освітніх послуг за ОПП «Туризм» на високому рівні. Загальний рівень задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти є позитивний, високий.

Роботодавці високо оцінили всі чинники впливу на ефективність професійної діяльності фахівців та їх кар'єрне зростання за ОПП «Туризм». Найбільшими балами роботодавці відзначили чинники, що впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: по 100% - «здатність до навчання», «здатність застосовувати знання на практиці», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «володіння інформаційними та комунікаційними технологіями».

Нижчими балами роботодавці відмітили найменш впливові чинники по

16,7% - «здатність до аналізу і синтезу», «навички управління персоналом, колективом», «ведення ділової документації».

Роботодавці задоволені рівнем професійної підготовки науково-педагогічним складом ТДАТУ та виявляють зацікавленість в прийомі на роботу випускників ТДАТУ ОПП «Туризм».

Роботодавці високо оцінюють (по 100%) ділову репутацію, імідж ЗВО, професорсько-викладацький склад, систему управління закладом, ділову репутацію, окремо виділяють якість освітніх послуг, зміст навчальних програм в ТДАТУ.

Аналіз оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПП «Туризм» показує, що роботодавці високо оцінили наступні якості та навички фахівців: по 100% - «здатність до навчання», «здатність застосовувати знання на практиці», «здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання», «ерудованість, загальна культура, комунікабельність».

Меншими балами відзначені наступні критерії (16,7%) - «стратегічне мислення», «націленість на кінцевий результат», «навички управління персоналом, колективом»; 33,3% - «ведення ділової документації», «здатність до аналізу і синтезу».

З метою підвищення якості освітніх послуг за освітньо-професійною програмою «Туризм» з врахуванням думок роботодавців та зроблених зауважень пропонується:

1. З метою розвитку здібностей здобувачами покращення навиків здатності до аналізу і синтезу, управління персоналом, колективом, ведення ділової документації, здатності стратегічного мислення необхідно активізувати роботу з організації та проведення конкурсів наукових робіт, бізнес-планів, презентацій сатрапів тощо.

2. Підвищити мотивацію здобувачів до самонавчання та самореалізації через використання сучасних методів навчання. Це надає можливість розвинути у майбутнього фахівця практичні навички та вміння своєї реалізації в професійній діяльності.

3. Активізувати залучення здобувачів до різноманітних проєктів та конкурсів професійного спрямування.

4. Гаранту освітньої програми разом з головою методичної комісії факультету переглянути зміст робочих програм навчальних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки з метою виявлення та усунення зайвої теоритизації.

5. Організувати роботу по вивченню та впровадженню в освітній процес новітніх інтерактивних методів викладання дисциплін (відвідати відповідні

тренінги, провести методичні семінари).

Роботодавцями запропоновані пропозиції щодо покращення якості освіти та освітньої програми, а саме посилити увагу на надання професійних навиків роботи в онлайн системах бронювання та застосування PR-технологій в туризмі, поглибити професійні компетенції майбутніх фахівців з туризму фаховими знаннями та вміннями в сфері рекреації та курортної справи. Всі зазначені пропозиції, щодо впровадження пропозицій будуть розглянуті робочою групою ОПП «Туризм» та запроваджені в наступній оновленій освітній програмі.

Гарант ОПП «Туризм»

за першим (бакалаврським)
рівнем вищої освіти

Валентина Демко

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР